

สร้างบ้านดีกว่าปูนเมือง

วารสารธรรม สามโกเศศ

วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2552

หน้า 6

เห็นภาพอดีตประธานาธิบดีจิมมี คาร์เตอร์ และภรรยา ทำงานแบกหามร่วมกับอาสาสมัครนับพันคนสร้างบ้านให้คนไทยที่เชียงใหม่แล้วรู้สึกปลาบปลื้มในการเป็นผู้นำให้เกิดมีจิตสาธารณะของอดีตผู้นำ

ใครที่เข้าไปในสนามบินเชียงใหม่เมื่อกลางเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา จะเห็นป้ายอันใหญ่ต้อนรับอาสาสมัครจากทั่วโลกและอดีตประธานาธิบดีและภรรยา โดยมีนักศึกษาอาสาสมัครจากมหาวิทยาลัยอัยการต้อนรับเพื่อนอาสาสมัครจาก 25 ประเทศ รวม 3,000 คน เพื่อลงทะเบียนและพาไปยังสถานที่ก่อสร้างบ้าน

โครงการใหญ่นี้มีชื่อว่า Habitat for Humanity ซึ่งสร้างบ้านให้คนอยู่ทั่วโลก 1 หลังทุก 19 นาที และภายใต้โครงการใหญ่นี้ อดีตประธานาธิบดีและภรรยาก็ไปร่วมด้วยโดยมีโครงการเล็กๆ ที่นำโดยตนเอง เรียกว่า Jimmy and Rosalynn Carter Work Project ในครั้งนี้มาสร้างบ้านรวม 82 หลัง ให้คนไทยที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ทั้งสองสามีภรรยาใช้เวลาปีละหนึ่งอาทิตย์เต็มเพื่อลงสนามก่อสร้างบ้าน และปีนี้เลือกที่จะลงสนามที่เชียงใหม่ ภาพที่เห็นคือทั้งสองซึ่งอยู่ในวัย 80 กว่า (อดีตประธานาธิบดีมีอายุครบ 86 ปีเต็ม) แต่งชุดผู้ใช้แรงงานสวมถุงมือและลงมือช่วยเรียงอิฐ ฉาบปูน เคียงข้างอาสาสมัครเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย (อีริค จอห์น) และผู้ที่จะเป็นเจ้าของบ้าน ทั้งสองมิได้เพิ่งทำเช่นนี้ หากเริ่มแบ่งเวลาหนึ่งอาทิตย์ต่อปีลงทำงานในสนามตั้งแต่ ค.ศ.1984 หรือ 25 ปีมาแล้วโดยสร้างบ้านในอินเดีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ แคนาดา สหรัฐอเมริกา เม็กซิโก ฮังการี แอฟริกาใต้ ฯลฯ

วิธีการของ Habitat for Humanity ก็คือผู้สมัครที่อยากได้บ้านทุกคนต้องแสดงความจริงใจก่อนด้วยการเข้าร่วมในโครงการก่อสร้างบ้านโดยลงมือทำงานก่อสร้างคนละ

ไม่ต่ำกว่า 400 ชั่วโมง ร่วมกับอาสาสมัครเพื่อให้รู้ว่าใคร "เป็นหมูหรือจ๋า" ซึ่งในที่สุดก็จะเหลืออยู่แต่ผู้ที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าเท่านั้น โครงการให้ทุกคนร่วมจ่ายเงินเพื่อให้รู้สึกว่าเป็นเจ้าของบ้านและรู้สึกหวงแหน ไม่ปล่อยให้กรร้างหรือทิ้งไปหลังจากได้บ้านแล้ว

บ้านหลังหนึ่งพร้อมที่ดินมีราคา 185,000 บาท ผู้เข้าร่วมโครงการต้องร่วมจ่ายเงินดาวน์ 30,000 บาท โดยผ่อนเล็กๆ น้อยๆ ไปกับเงินที่เหลือซึ่งผ่อนได้ยาวถึงกว่า 10 ปีโดยไม่มีดอกเบี้ยเพื่อจะได้เอาเงินไปสร้างบ้านให้คนอื่นต่อไปอีก โครงการที่เชียงใหม่นี้ตอนเริ่มต้นมีผู้สมัคร 400 คน หลังจากการ "พิสูจน์หมู-จ๋า" แล้ว เหลือ 82 คน

อุบายของการต้องร่วมสร้างก่อนได้บ้านนี้เรียกว่า "sweat equity" (เอาเหงื่อมาร่วมทุน) ซึ่งทำให้เจ้าของบ้านมีความภาคภูมิใจและรู้สึกว่าตนเองมีศักดิ์ศรี เพราะไม่ได้มาโดยใครให้ หากมีส่วนร่วมในการสร้างด้วย อดีตประธานาธิบดีบอกว่าจะพยายามกลับไปดูบ้านเก่าที่สร้างเสมอ และเท่าที่เห็นไม่มีใครละทิ้งบ้านเพราะทุกคนภาคภูมิใจในบ้านของตนเอง

องค์กร Habitat for Humanity International ก่อตั้งใน ค.ศ.1976 โดยตั้งใจจัดทำบ้านให้ผู้ไม่มีเงินจะซื้อบ้านในลักษณะปกติ ถึงปัจจุบันสร้างไปแล้ว 300,000 หลัง สำหรับผู้อยู่อาศัย 1.5 ล้านคน ใน 6 ทวีป ในปี 1983 ก็มาเปิดในเอเชียแปซิฟิกและได้ช่วยสร้างหรือซ่อมแซมบ้านไป 86,000 หลัง ให้ผู้อยู่อาศัย 430,000 คน ใน 5 ปีข้างหน้าคาดว่าจะสร้างบ้านได้ 50,000 หลังให้แก่ผู้คนในประเทศแถบกลุ่มแม่น้ำโขง

สำหรับองค์กร Habitat for Humanity Thailand ตั้งขึ้นใน ค.ศ.1998 จวบจนถึงปัจจุบันสร้างบ้านไปแล้ว 5,000 หลัง ให้ผู้อยู่อาศัย 25,000 คน ใน 23 จังหวัด ได้มีการวางแผนว่าก่อนถึง ค.ศ.2011 จะสร้างอีก 5,000 หลัง

องค์กรเหล่านี้มีได้มุ่งหวังกำไร และอยู่ได้ด้วยควมมีจิตสาธารณะ (Public-mindedness) หรือการตระหนักถึงประโยชน์ของสังคมและความมีจิตอาสาสมัคร (Volunteerism) ของผู้คนจำนวนมากในโลกที่ไม่คิดถึงแต่ตนเอง หากมีความสุขจากการทำสิ่งดีๆ ให้คนอื่นและมีความสุขใจจากความรู้สึกว่าคุณค่ากระทำการที่มีความหมายและเกิดความเคารพตนเอง

ประธานาธิบดีจิมมี คาร์เตอร์ ให้สัมภาษณ์ Bangkok Post ว่า งานที่ทำนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่ท่านทำให้สังคม อีกส่วนที่สำคัญคืองานของ Carter Center ใน 70 ประเทศ งานสำคัญๆ ก็คือสนับสนุนให้เกิดการเลือกตั้งโดยได้เกี่ยวพันกับการเลือกตั้งมาทั้งหมด 77 ครั้งในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

อีกเรื่องหนึ่งก็คือการพยายามกำจัดบางโรคที่ประเทศพัฒนาแล้วไม่รู้จักให้สูญไปจากโลกซึ่งโรคที่กำลังจะสามารถกำจัดให้หายไปก็คือโรค Guinea Worm (GWD) (โรคติดเชื้ซึ่งทำให้เจ็บปวดมากโดยเกิดจากตัวหนอน) ซึ่งเคยมีถึง 3.6 ล้านกรณี ใน 20 ประเทศ ปัจจุบันเหลือเพียง 3,000 กรณีทั่วโลก อดีตประธานาธิบดีเชื่อว่าด้วยงานของ Carter center โรคนี้จะเป็นโรคที่สองที่มนุษย์ปราบได้สำเร็จราบคาบ ถัดจากโรคฝีดาษที่โลกได้ร่วมกันปราบได้สำเร็จเมื่อ 32 ปีก่อน

อะไรที่ทำให้คนในวัย 86 ปียังมีไฟ ทำงานหนักเพื่อมนุษยชาติ ทั้งๆ ที่สามารถอยู่ได้อย่างสบายๆ พร้อมกับเกียรติจากรางวัลโนเบล สาขาสันติภาพ คำตอบก็คือมีความสุขที่ได้ทำสิ่งดีๆ ให้คนอื่น และสุขใจเมื่อเห็นคนมีบ้านเป็นของตนเองอย่างภาคภูมิใจ ความรู้สึกเช่นนี้บอกกันไม่ได้ต้องไปทำเองจึงจะรู้

มีเด็กและนักศึกษาบ้านเราจำนวนมากมายที่อยากทำงานอาสาสมัคร และอยากมีความสุขเยี่ยงนี้ เสียดยที่บ้านเราไม่ค่อยได้รับความสนับสนุนจากผู้ใหญ่เพราะไม่สนใจหรือไม่แคร์ จนไม่มีเวทให้เล่นจนต้องไปใช้ศูนย์การค้า ถนนเป็นที่แข่งรถ โรงหนัง ฯลฯ เป็นเวทที่แทน เป็นที่นำเสียดายที่พิชพันธ์แห่งความดีซึ่งมีอยู่ในใจเด็กทุกคนไม่ได้รับการตอบสนอง

เมื่อเปรียบเทียบกับอดีตประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา กับ นายกรัฐมนตรีไทยแล้วให้รู้สึกสะท้อนใจ อดีต นายกรัฐมนตรีไทยหลายท่านทำงานเสียสละเพื่อชาติอย่างแท้จริง แต่มีบางท่านนอกจากจะไม่อยู่เฉยๆ แล้วยังช่วยเหยียบชาติซ้ำเพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ บ้างก็

ต้องการทำให้บ้านเมืองปั่นป่วน ไม่ได้คำนึงถึงใคร นอกจากกระเป๋าและประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง ถึงแม้จะรู้้อยู่แก่ใจว่าช่วงเวลานี้คนไทยมีความหวังใไม่สุขใจเพียงใดกับพระพลานามัยขององค์พระประมุขของชาติ

สุขภาพของร่างกายผูกพันกับความรู้สึกทางใจและความแข็งแรงของร่างกาย ไม่เคยรู้บ้างหรือว่าความปั่นป่วนที่กำลังจะทำให้เกิดขึ้นนี้จะเป็นผลเสียอย่างไรต่อพระพลานามัย หรือว่ารู้แต่ก็ไม่แคร์